

Delegacija
Evropske
komisije
u BiH

EU Newsletter

U ovom broju donosimo:

Most Jasenovac ponovo
otvoren za promet

Kampanja "Upoznajte svoja prava"

Velika Britanija preuzeala
predsjedavanje

Intervju -
Osman Topčagić

Podrška bh. vlastima u procesu
pridruživanja evropskim
integracijama

PREGLED SEKTORA
Ekonomski razvoj

REGIONALNE PERSPEKТИVE
Evropski audiovizuelni standardi i
reforma RTV sistema na
Zapadnom Balkanu

Evropa odaje počast srebreničkim žrtvama i njihovim porodicama

Komesar Rehn je oputovao u Srebrenicu 11. jula/srpnja kako bi odao počast srebreničkim žrtvama i njihovim porodicama povodom 10-te godišnjice pada enklave, te kako bi iskazao evropsku podršku miru, pomirenju i razvoju demokratije.

Prije putovanja, komesar Rehn se obratio na Plenarnoj sjednici Evropskog parlamenta u Strasburu, naglašavajući da imamo dužnost *sjećati* se kako se Srebrenica nikada ne bi ponovila i kako bi etnička mržnja i destruktivni nacionalizam bili zauvijek pokopani u Bosni i Hercegovini, na Balkanu, ali i u cijeloj Evropi.

On je dodao da je pomirenje veoma bolan proces posebno nakon razaranjućeg rata i povrede osnovnih prava, ali da je on neophodan i da se treba temeljiti na pravdi kao ključnom elementu. Komesar je istakao da ne može biti pomirenja dok su osumnjičeni za ratne zločine na slobodi i da se saradnja sa Međunarodnim sudom pravde konstantno poboljšava, ali da još mnogo treba biti učinjeno, te da za počinioce ratnih zločina nema mjesta u regionu, jer je njihovo mjesto u Hagu.

Evropska unija, kao najveći projekat pomirenja zabilježen u istoriji, može poslužiti kao primjer da pomirenje može biti postignuto. Komesar Rehn je stoga izrazio njegovo zadovoljstvo da je Evropsko vijeće potvrđilo opredjeljenost Unije za dalje proširenje i evropsku budućnost Zapadnog Balkana. On se obavezao da će nastaviti pomagati ovim zemljama da postanu stabilne, demokratske i da budu društva prosperiteta, dodajući da je izgradnja bolje budućnosti u regionu najbolji način da se oda počast žrtvama Srebrenice.

Most Jasenovac ponovo otvoren za promet

Bariša Čolak, ministar sigurnosti Bosne i Hercegovine i zamjenik predsjedavajućeg Vijeća ministara, Ivo Sanader, premijer Republike Hrvatske, i ambasador Michael B. Humphreys, šef Delegacije Evropske komisije u Bosni i Hercegovini, 22. juna/lipnja 2005. godine, svečano su otvorili most Jasenovac na rijeci Savi.

Obnovu mosta zajednički su finansirali Evropska unija u ime Bosne i Hercegovine i Republika Hrvatska. Četiri

miliona eura osigurano je za obnovu mosta Jasenovac, dok je Evropska unija osigurala jedan i po milion za most preko rijeke Une.

Do sada je Evropska unija finansirala obnovu više ključnih lokalnih i međunarodnih mostova koji povezuju Bosnu i Hercegovinu sa susjednim državama. Ukupno je više od 21.5 miliona eura utrošeno za obnovu ovih vitalnih komunikacijskih veza.

Obnova putnih i željezničkih mostova u Bosni i Hercegovini koje je finansirala Evropska unija

Kampanja "Upoznajte svoja prava"

Servis za povratak izbjeglica (RRS) proveo je kampanju, koja je trajala petnaest mjeseci, u općinama Glamoč, Drvar, Bosansko Grahovo, Bosanski Petrovac i Sanski Most. Cilj kampanje "Upoznajte svoja prava" bio je da informiše povratnike o neophodim administrativnim procedurama pri registraciji za zdravstveno i penzionalno osiguranje ili na birou za zapošljavanje.

Delegacija Evropske komisije osigurala je preko 71.000,00 eura, koje je RRS iskoristio za štampanje plakata, brošura i drugih promotivnih materijala, te organizovanje konferencije i debatnih foruma. Oko 20000 povratnika u Kantone 1 i 10 bilo je ciljna publika kampanje, dok je dodatnih oko 60000 stanovnika pet općina obuhvaćenih kampanjom bilo indirektna publika.

Uspjeh projekta se mogao lako procijeniti na osnovu povećanog broja povratnika koji su uspjeli ostvariti prava koja su promovisana kampanjom. Najveći uspjeh je zabilježen u biroima za zapošljavanjem, koji direktno osiguravaju i pristup zdravstvenom osiguranju staratelju porodice i svim onima koji ovise od njega, a u nekim slučajevima povratnici su ostvarili i neke beneficije za nezaposlene. Broj povratnika, koji su se uspjeli registrirati za primanje penzija u mjestu povratka, također, je porastao, iako zakonski okvir koji reguliše odnose između dva entitetska penziona fonda još uvijek nije utvrđen.

Na konferenciji za štampu, koja je organizovana povodom završetka ovog projekta, ambasador Michael B. Humphreys je istakao značaj sa kojim je Evropska unija pristupila pri pružanju podrške procesu povratka. I pored toga, što je obnova domova najskuplja komponenta ove podrške, inicijative poput ove kampanje od vitalne su važnosti, jer je civilno društvo to koje mora preuzeti odgovornost da osigura uspješan povratak. Ambasador je istakao da nevladine organizacije mogu i moraju izvršiti pritisak na vlasti kako bi one pružale usluge koje građani Bosne i Hercegovine zaslužuju.

Velika Britanija preuzeala predsjedavanje

Velika Britanije je 1. jula/srpnja 2005. godine preuzeala predsjedavanje Vijećem Evropske unije u narednih šest mjeseci. Prioriteti Velike Britanije za vrijeme predsjedavanja su ekonomske reforme i socijalna pravda, sigurnost i stabilnost, te uloga Evrope u svijetu.

Predsjedavanje Vijećem Evropske unije ima tri ključne funkcije:

- Organizovanje i predsjedavanje sastancima Vijeća i njegovih radnih grupa.
- Predstavljanje Vijeća u radu sa drugim institucijama i tijelima EU-a, ali i sa drugim međunarodnim

institucijama, kao što su Ujedinjene nacije ili Svjetska trgovinska organizacija. Predsjedavajući, također, predstavlja EU u saradnji sa drugim zemljama van Unije.

- Osiguranje da se posebni pregovori koji su već otpočeli tokom predhodnog predsjedavajućeg nastave i ako je potrebno proslijede slijedećem.

Ovo je šesti put da je Velika Britanija preuzeala predsjedavanje Vijećem Evropske unije. Posljednji put je predsjedavala 1998. godine. Velika Britanija je predsjedavanje preuzeila od Luksemburga, a naslijediće je Austrija 1. januara/siječnja 2006. godine.

Dan Evrope

Po prvi put je svečani koncert povodom Dana Evrope održan u Zgradji zajedničkih institucija. Domaćini koncerta ambasador Michael B. Humphreys i gospodin Adnan Terzić, predsjedavajući Vijeća ministara Bosne i Hercegovine, obratili su se prisutnoj publici izražavajući svoje nade da će Bosna i Hercegovina uskoro ispuniti uslove neophodne za potpisivanje Ugovora za stabilizaciju i pridruživanje.

Delegacija Evropske komisije u BiH izrazila je građanima Londona, ali i svim građanima Velike Britanije svoje duboko žaljenje povodom tragične smrti njihovih sugrađana u terorističkim napadima 7. jula/srpnja.

"Omladinski simfonijski orkestar jugoistočne Evrope" (YSOSEE) izveo je djela poznatih evropskih kompozitora. Orkestrom je dirigovao Siniša Marković, koji je ustupio svoju dirigentsku palicu ambasadoru Humphreysu. Ambasador je dirigovao izvođenje evropske himne, Beethovenove devete simfonije "Ode radošti". Koncert je direktno emitovan na BHT1.

Intervju -

Osman Topčagić, direktor

Direkcija za evropske integracije

Velika očekivanja su pratila Šesti sastanak Konsultativne radne grupe (CTF), koji se održao u maju/svibnju. Očekivalo se da sastanak rezultira pozitivnom ocjenom za Bosnu i Hercegovinu, koja je trebala osigurati početak pregovora o potpisivanju Ugovora o stabilizaciji i pridruživanju. Zbog neuspjeha da se ostvari napredak u sprovođenju dva prioriteta Studije izvodljivosti, očekivanja, nažalost, nisu ispunjena. Možete li nam reći nešto o samom sastanku CTF-a i na koji način se, prema Vašem mišljenju, BiH može, ponovo, usmjeriti na put koji vodi ka evropskim integracijama?

O.T. - Važno je istaći da je sastanak Konsultativne radne grupe, koji se održao 19. maja/svibnja, također, bio prilika da se ukaže na napredak koji je postignut u vezi sa šesnaest prioriteta Studije izvodljivosti. Znali smo da nije moguće očekivati potpisivanje Ugovora o stabilizaciji i pridruživanju, jer nije bilo političkog dogovora u vezi sa reformom policije, a ni Zakon o RTV sistemima nije prošao Skupštinu, međutim bilo je važno čuti o napretku koji je ostvaren u drugim poljima. Studija izvodljivosti predstavlja paket reformi i preko četrdeset zakona je bilo potrebno donijeti kako bi se one provele, a bilo je potrebno i osnovati brojne institucije na državnom nivou.

Ovaj proces reformi već je rezultirao

novom atmosferom u državnim institucijama i mi ćemo nastaviti sa njim čekajući da se, u međuvremenu, postigne dogovor o dva pomenuta prioriteta, dakle o reformi policije i reformi RTV sistema. Na primjer, već su postignuti izvrsni rezultati u reformi pravosuđa, kojom su imenovani suci i tužitelji, te je za njih organizovana obuka. U vezi sa borbom protiv pranja novca, u prošlosti je postojao nedostatak koordinacije, ali je putem reformi, uspostavljena SIPA, a potom je njen rad i ojačan, tako da se ova agencija, sada, bavi slučajevima pranja novca.

Uz to je, srednjoročno, planirano da preko 200 akata i zakona bude usvojeno kroz srednjoročne prioritete za evropsko partnerstvo.

Šta su Vaša očekivanja u vezi sa potpisivanjem Ugovora o stabilizaciji i pridruživanju?

O.T. - Očekujmo da ćemo, u sklopu obilježavanja desete godišnjice potpisivanja Daytonskog sporazuma, doći u situaciju da započnemo pregovore o potpisivanju Ugovora o stabilizaciji i pridruživanju.

Ponekad ljudi imaju utisak da međunarodna zajednica u BiH odlučuje o intervencijama jednostrano. Da li biste nam mogli objasniti proces i ulogu bh. vlasti pri identifikovanju i selekciji projekata?

O.T. - Trenutni CARDS program u Bosni i Hercegovini je centraliziran i dekoncentriran, što znači da Delegacija Evropske komisije ima vodeću ulogu u rukovođenju projektom. Direkcija za evropske integracije imala je koristi od dobro definirane i kvalitetne tehničke podrške. Zahvaljujući tome sada smo u mogućnosti da preporučimo decentralizovan sistem u kojem će bh. institucije preuzeti rukovođenje projektima koje finansira Evropska unija. Direkcija bi preuzela ulogu državnog koordinacijskog tijela i proces monitoringa, dok bi Ministarstvo finansija bilo odgovorno za rukovođenje državnim sredstvima i sklapanje ugovora. Direkcija je već aktivna u pripremama za CARDS 2006. Naš tim za programe trenutno obavlja njihovu pripremu, a Evropska komisija je dala pozitivnu ocjenu ostvarenih rezultata.

Nakon 2007. godine, pripremni program za proces pridruživanje, pod nazivom IPA, biće, u potpunosti, decentraliziran. Ovo znači da ćemo mi pripremiti program, koji će odobriti Vijeće ministara, a potom će on biti proslijeden Evropskoj komisiji i Vijeću Evrope.

Za koje sektore vjerujete da će biti prioritetni kada je riječ o budućim aktivnostima?

O.T. - Infrastruktura, poljoprivreda, zaštita okoline, razvoj ruralnih područja i ekonomski razvoj.

Definiranje Acquis Communautaire

Acquis Communautaire (francuski: za dostignuća ili dobitak zajednice) je kompletno tijelo evropskih zakona, uključujući ugovore, regulative i direktive koje su usvojile evropske institucije, kako i presude Suda pravde.

Izraz se najčešće koristi u vezi sa pripremama zemalja kandidata i predkandidata za pristup Uniji. One moraju usvojiti, implementirati i staviti na snagu cijeli Acquis da bi im bilo dozvoljeno da se pridruže Evropskoj uniji. Uz promjenu domaćih zakona, proces često uljučuje uspostavljanje i promjenu neophodnih administrativnih i pravosudnih tijela, koji nadgledaju pravosuđe. Kada je riječ o pregovorima o pridruživanju, Acquis je podijeljen u 31 poglavje, od kojih svako mora biti "zaključeno" od strane kandidata.

Šta mislite o (ekonomskom razvoju) EU RED projektu?

O.T. - Koliko znam, ekonomske regije su formirane u skladu sa interesima lokalnih vlasti. Međutim, one ustvari čine BiH, u cijelosti, jačom. Regionalni koncept je veoma važan zato što su neka od finansijskih sredstva Evropske unije dostupna samo regijama i ne mogu ih dobiti države. Važno je da se pripremimo i da budemo spremni da koristimo ova sredstva. U prošlosti, neke zemlje nisu bile spremne da ih koriste, jer nisu imale neophodnu strukturu, pa su morale vratiti novac. Mi moramo učiti na ovakvim slučajevima.

Da li biste izdvjajili neki od projekata koje finansira Evropska unija, a koji je postigao dobre rezultate?

O.T. - Projekat Jedinstveni ekonomski prostor postigao je veoma dobre rezultate, a zakoni i institucije čije osnivanje je pomogao ovaj projekt su veoma važni.

Vijeće ministara je 2002. godine uspostavilo Direkciju za evropske integracije. Možete li mi reći nešto o njenoj ulozi, unutrašnjoj organizaciji i Vašem timu?

O.T. - Direkcija trenutno ima oko pedeset zaposlenih, od koji je trideset i pet naslijedeno iz bivšeg Ministarstva za evropske integracije. Direkcija se sastoji od tri sektora: jedan za strategiju integracija, jedan za harmonizaciju pravnog sistema i jedan za koordinaciju programa pomoći Evropske unije.

Direkcija, također, uključuje jedinicu koja je odgovorna za prijevod Acquis Communautaire.

Nikada se ne mogu umoriti od pohvala za kvalitet moga tima. Oni su visoko obučeni, mnogi od njih imaju zvanje magistra, i svi govore najmanje jedan, ako ne i više stranih jezika. To je mlađ tim, motivisan, sa puno znanja i širokom mrežom poznanstava, što je važno da bi se zadaci ispunili.

S obzirom da nemamo dovoljno osoblja da bi se ispunili svi zadaci koji stoe pred nama, očekuje se otvaranje 35 novih pozicija u Direkciji, koja je mnogo manja nego direkcije koje postoje u susjednim zemljama.

Šta mislite o Evropskom ustavu?

O.T. - Kao i svi drugi u Bosni i Hercegovini i ja sam pažljivo pratio proces njegove ratifikacije u Francuskoj i Nizozemskoj. Za nas je, naravno, glavno pitanje konsekvensci za Bosnu i Hercegovinu i Zapadni Balkan, koje mogu proistići iz ove situacije. S obzirom da je politika

Podrška bh. vlastima u procesu pridruživanja evropskim integracijama

Od novembra/studenog 2003. godine, dvogodišnji projekata u vrijednosti od 1.4 miliona eura osigurao je Direkciji za evropske integracije savjetodavnu podršku. Projekat je podržao uspostavu funkcionalnog institucionalnog okvira za rukovođenje i koordinaciju ukupnog procesa integracije u Evropsku uniju i zakonskog približavanja cijelokupnom procesu. Pored brojnih drugih zadataka, projekat je rezultirao i Strategijom i programom integracije za rukovođenje i monitoring Evropskog partnerstva i Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju. On je, također, pomogao da se podrška Evropske komisije iskoristi na najbolji način kako bi se provela pomenuta Strategija i program.

Projekat je osigurao stručnjake, savjete i svakodnevnu podršku timu Direkcije u

njihovim dnevnim aktivnostima, a rezultirao je i razvojem planova za individualne treninge svog osoblja, koje je imalo mogućnost da nauči mnogo i iz studijskih putovanja u Brisel, Dansku, Litvaniju i Hrvatsku. Šesnaest profesionalaca, koji su nedavno diplomirali, odabrani su da do kraja projekta, uz određenu naknadu, rade u odjelima Direkcije za evropske integracije. Time im je omogućeno da steknu vrijedno radno iskustvo. Dodatno je 450 javnih službenika učestovalo u radu 18 posebno kreiranih seminara, koju su organizovani kao dio projekta.

Konzorciju koji sprovodi projekat mobilizirao je tim od preko 30 stručnjaka, koji su većinom državljanini novih članica Evropske unije.

novim tržištima. Očigledno je da su i nove članice imale nešto ponuditi kada su pridružile Uniji.

Šta mislite šta je to što bi Bosna i Hercegovina mogla ponuditi Evropskoj uniji?

O.T. - Prije svega, geografska pozicija Bosne i Hercegovine ukazuje da se ona nalazi na liniji između postojećih zemalja članica i onih koje će pristupiti Uniji 2007. godine, poput Rumunije i Bugarske. Zbog toga članstvo bi učinilo lakšim putovanja i transport roba pojednostavljujući komunikaciju unutar šireg regiona. Štaviše, BiH nudi kvalifikovanu radnu snagu i priliku da se investira u novo tržište. I konačno, BiH ima bogato naslijeđe i kulturni život, posebno, velike filmske talente, na koje moramo biti istinski ponosni.

Ekonomski razvoj

Osnovne informacije

Prva sredstva namijenjena za ekonomsku obnovu datiraju još iz 1997. godine kada je Evropska unija uputila finansijska sredstva višestrukom donatoru obrtnih refinansirajućih sredstava - Evropskom fondu za Bosnu i Hercegovinu, koji je omogućio lokalnim bankama da prošire ponudu dugoročnih kredita za građane i poduzetnike. Od tada je ukupno 66 miliona eura bilo dostupno kroz ovakve fondove koji su doprinijeli unaprijeđenju rada bankarskog sektora u Bosni i Hercegovini.

U proteklih pet godine, podrška za projekte ekonomskog razvoja slijedila je strateški pristup specifičnim temama i programima, kao što je privatizacija i obnova preduzeća ili kreiranje jedinstvenog ekonomskog prostora. Ekonomski razvoj se odnosi na širok spektar aktivnosti poput reforme u sektoru javne nabavke, iniciativama za kreiranje novih radnih mesta, reforme javnih servisa poput elektroprivrede, itd. Ukupna vrijednost svih, dosada, finansiranih projekata je preko 118 miliona eura. Svi ugovori su potpisani sa Delegacijom Evropske komisije, koja je i rukovodila projektima.

Prioriteti sektora

Delegacija Evropske komisije trenutno radi na definisanju unutrašnje Strategije ekonomskog razvoja za 2007. godinu i dalje.

Regionalni ekonomski razvoj

Od 1999. godine, Evropska unija aktivno pruža podršku projektima lokalnog i regionalnog ekonomskog razvoja i to prvo kroz pilot projekte u Tuzli i Mostaru, a potom je uslijedio QIF program u 2000. godini, koji je podržao projekte za kreiranje novih radnih mesta i ohrabrio prve lokalne i subregionalne razvojne incijative.

Regionalna politika je temelj Acquis Communataire-a, stoga je EU RED (Podrška Evropske unije za regionalni ekonomski razvoj u Bosni i Hercegovini), od marta/ožujka 2003. godine, ključni projekat u ovoj oblasti. Projekat ima četiri glavna zadatka: definisanje okvira za regionalni razvoj, osnivanje i institucionalna izgradnja regionalnih razvojnih agencija (RDA), izrada strategija regionalnog ekonomskog razvoja i projektna sredstva za sufinansiranje projekata.

Nakon što su sa lokalnim vlastima obavljene konsultacije kako bi se utvrdile konture pet ekonomskih regija, u skladu sa načinom na koji je Evropska unija definisala regije, osnovane su tri nove razvojne agencije a aktivnosti dvije postojeće su se proširile. Evropska komisija je pružila agencijama podršku za pokrivanje operativnih troškova i savjetodavnu podršku. Agencije, također, primaju aktivnu podršku općina koje se nalaze na području koje pokrivaju, a koja uključuje i sufinansiranje mnogih općina i kantona.

U procesu u kojem su učestovali mnogi, na preko 500 sastanak u svih pet regija, kreirane su Strategije regionalnog ekonomskog razvoja po principu "od dna prema vrhu". Sastanci su okupili brojne zainteresirane poput općina, privrednih komora, nevladinih organizacija, predstavnika privatnog sektora, akademika, lokalnih razvojnih agencija i svih drugih koji su nastavili svoje partnerstvo u razvojnem procesu. Kreirane na pomenuti način, strategije i njihovi projekti predstavljaju rezultat saradnje brojnih zainteresiranih. One su vrijedan instrument koji će osigurati da raspoloživa sredstva budu iskorištena za zadovoljavanje potreba utvrđenih na lokalnom i regionalnom nivou. S obzirom da su regionalne strategije predstavljene u decembru/prosincu

2004. godine, one su baza na osnovu koje je moguće osigurati sredstava iz RED fonda. Izrada strategija, također, pruža garancije da će podrška biti iskorištena na najbolji mogući način.

Glavni institucionalni partner za jedan od postavljenih zadataka, a riječ je o institucionalnom okviru RED-a, je Ministarstvo za vanjsku trgovinu i ekonomske odnose. Uspostavljanje Vijeća za razvoj i poduzetništvo dio je budućih planova, a ono će na forumima okupljati zainteresirane. Ovakvi skupovi mogu osigurati vrijedne informacije za utvrđivanje prioriteta vlade i izradu odgovarajućih strategija. Ministarstvu je, također, pružena savjetodavna podrška kako bi mogli unaprijediti kapacitete odjela koji se bavi poduzetništvom i razvojem.

Kreiranje ekonomskih regija nema administrativnog uticaja, iako su postojale glasine koje su ovu inicijativu dovodile u vezu sa nekom skrivenom agendom. Uspostavljanje ekonomskih regija treba osigurati geografski ujednačen razvoj i spriječiti kreiranje "oaza" blagostanja u ekonomskoj "puštinji". Regije su, također, značajne za pristup i upravljanje fondovima

Trenutni RED fondovi za regionalni ekonomski razvoj

3.200.000,00 eura -	Projekat savjetodavne podrške
2.400.000,00 eura -	Bespovratna sredstva za 28 projekata za razvoj malih i srednjih preduzeća i projekte za razvoj turizma
460.000,00 eura -	Operativna sredstva za regionalne razvojne agencije i nabavku opreme za upravljanje informacijskim sistemom
6.060.000,00 eura -	Ukupno

Budući RED fondovi za regionalni ekonomski razvoj

3.000.000,00 eura -	Bespovratna sredstva za razvoj malih i srednjih preduzeća i projekte za razvoj turizma. Trenutno u procesu procjene njihovog kvaliteta.
1.500.000,00 eura -	Bespovratna sredstva za program obuke iz poduzetništva i menadžmenta, te razvoja ljudskih potencijala. Uskoro će biti objavljen poziv za podnošenje prijedloga.
2.500.000,00 eura -	Projekt za dodatnu savjetodavnu podršku
500.000,00 eura -	Operativna sredstva za regionalne razvojne agencije - nastavak
7.500.000,00 eura -	Ukupno

Evropske unije. Neke od novih članica Unije ustanovile su da ih je nedostatak odgovarajućih struktura, obučenog osoblja, mehanizama, projekata i sposobnosti apsorpcije doveo do toga da su morali vratiti finansijska sredstva, jer ih nisu mogli iskoristiti. Ovakva iskustva se mogu izbjegići a u tome pomaže i Delegacija Evropske komisije koja je nedavno objavila Poziv za iskazivanje interesa za implementaciju projekta dodatne savjetodavne podrške za period 2005. - 2007. godina, a koja se odnosi na razvoj malih i srednjih preduzeća i regionalni ekonomski razvoj u Bosni i Hercegovini.

Tim Delegacije Evropske komisije (s lijeva na desno):

Amra Bećirspahić, sekretarica šefa operacija sekcija I i II.; **Kjartan Björnsson**, šef operacija sekcije II; **Dijana Šikima**, sekretarica; **Sanja Spaić**, službenik za projekte; **Nađa Ohranović**, menadžer projekata

Projekat Jedinstveni ekonomski prostor uspješno okončan

Drugi projekat pod nazivom Jedinstveni ekonomski prostor (SES) uspješno je obavio svoje zadatke tokom protekle dvije godine i njegove aktivnosti su okončane. Oba SES projekta su implementirana u skladu sa Odlukom Vijeća ministara o pristupu Evropskoj uniji i Svjetskoj trgovinskoj organizaciji. Njihov cilj je bio osiguranje okvira za usklađivanje bh. legislative sa Acquis Communautaire i kreiranje jedinstvenog ekonomskog prostora u zemlji. Projekat je, do svoga kraja, pružao podršku u uspostavi novih institucija i izradi okvirne legislative u oblasti:

- Konkurenциje
- Zaštite potrošača
- Slobodnog protoka roba i sigurnosti industrijskih proizvoda

Nedavno usvojeni nacrt Zakona o konkurenциji izrađen je u saradnji sa dužnosnicima na državnom i entitetском nivou. Konkurenčko vijeće i Uredi za konkurenциju i zaštitu potrošača već su operativni i osiguravaju odgovarajuću implementaciju Zakona o konkurenциji. Sva relevantna legislative dostupna je na web stranici Vijeća (www.bihkonk.gov.ba).

Novi Zakon o zaštiti potrošača, koji će ojačati njihovu poziciju osiguravajući poštovanje niza prava, također, mora biti usvojen u Skupštini Bosne i Hercegovine. Sistem ombudsmena za zaštitu potrošača, također, treba biti uspostavljen, i on će koordinirati ključna kontrolna i savjetodavna tijela u polju zaštite potrošača. Ovaj sistem će pružati podršku potrošačima i trgovcima kako bi dosegli visok nivo zaštite potrošača i poštenu trgovinu.

Princip zaštite potrošača osigurava da samo sigurni proizvodi dospiju na police trgovina. Do sada su četiri okvirna zakona stupila na snagu i oni osiguravaju osnovne garancije o sigurnosti kako domaćih, tako i inostranih proizvoda: "Tehnički uvjeti proizvoda i procjena usklađenosti", "Nadzor nad tržištem", "Generalna sigurnost proizvoda" i "Sigurnost hrane".

Projekat je, također, bh. univerzitetima pružio savjetodavnu podršku u izradi novih nastavnih programa, koji uključuju koncepte tržišne ekonomije, a za odabrana preduzeća je organizovana obuka i razvojni programi o procedurama procjena usklađenosti za njihove proizvode, tako da oznaka CE, koja omogućava izvoz proizvoda u Evropsku uniju, može biti sa pravom istaknuta.

Na Trećoj konferenciji na visokom nivou, na kojoj su se okupili bh. dužnosnici, predstavnici međunarodne zajednice i lokalni i međunarodni stručnjaci, ambasador Michael B. Humphreys je apelovao na sve one koji promoviraju zaštitu potrošača u BiH da učine sve što je u njihovo moći kako bi novi zakoni stupili na snagu, a institucije koje se bave ovim pitanjima bile, što je prije moguće, operativne.

Konkurenčija u Evropskoj uniji

Cilj dužnosnika Evropske unije i dužnosnika zemalja članica koji se bave pitanjem konkurenčije je da osiguraju slobodnu i poštenu konkurenčiju unutar Evropske unije i to:

- poduzimajući aktivnosti protiv poslovne prakse koja ograničava konkurenčiju,
- istražujući procese objedinjavanja više preduzeća u jedno kako bi se utvrdilo da li oni smanjuju konkurenčiju,

- uspostavljući atmosferu konkurenčije u područjima koja su bila pod kontrolom državnih monopola,
- vršeći provjeru finansijske podrške koju su preduzećima pružile vlade država članica EU-a,
- sarađujući sa dužnosnicima iz cijelog svijeta u oblasti konkurenčije.

Neelie Kroes je komesar odgovoran za konkurenčiju, dok je Philip Lowe šef Generalne direkcije za konkurenčiju.

Evropski audiovizuelni standardi i reforma RTV sistema na Zapadnom Balkanu

Evropska komisija i Vijeće Evrope su 2003. godine zajednički predstavili incijativu koja je imala zadatak da poveća broj informacija o evropskim audiovizuelnim standardima u regionu i podrži reforme u ovoj oblasti. Prvi seminar se održao u Beogradu u martu/ožujku 2004. godine. Na njemu su razmijenjene informacije o *status quo* koji vlada u svim zemljama kada je riječ o medijima. Na drugom seminaru, koji se održao u Skoplju u novembru/studenom iste godine, fokus je bio na ulozi regulatornih organa u stabilnom i efektivnom regulatornom sistemu.

Treći regionalni seminar o evropskim audiovizualnim standardima i reformi RTV sistema na Zapadnom Balkanu održan je u Sarajevu, 16. i 17. juna/lipnja 2005. godine. Seminar je okupio više od 60 učesnika iz RTV servisa i Delegacija Evropske komisije iz regiona, kao i predstavnike EC Direkcija za proširivanje i informatičko društvo i medije, Vijeća Evrope i drugih relevantnih međunarodnih organizacija.

Centralne teme razgovora bile su kako transformisati državnu televiziju u istinski javni servis (uključujući i osiguranje njihove nezavisnosti od političkih pritisaka

i konkurentnost *vis-à-vis* komercijalnih emitera) i kako izvršiti reformu RTV sistema u svjetlu evropskih integracija, posebno kada je riječ o sadržajima, koji su u skladu sa evropskim standardima, a koji u audiovizuelnim medijima promovišu kulturne različitosti.

Gospodin Tim Cartwright, specijalni predstavnik Generalnog sekretara Vijeća Evrope u Bosni i Hercegovini, je rekao da je na trećem Samitu Vijeća Evrope, koji se nedavno održao u Poljskoj, ponovo naglašena opredjeljenost "da se garantuje i promoviše sloboda izražavanja i sloboda informacija, kao i sloboda medija kao suštinski elementi naših demokratija".

Ambasador Michael B. Humphreys je istakao da je Evropska unija svjesna činjenice da su sistemi javnih emitera u državama članicama u direktnoj vezi sa demokratskim, socijalnim i kulturnim potrebama svakog društva i da ovaj sistem treba da osigura pluralizam medija. Razvoj javnog RTV sistema u multietničkoj sredini kao što je Bosna i Hercegovina od velike je važnosti, pa je Delegacija Evropske komisije osigurala savjetodavnu podršku i savremenu opremu. Ambasador je naglasio

da je uspjeh ostvaren sa bh. Regulatornom agencijom za komuniciranje, koja je danas preuzela potpunu kontrolu nad regulativnim okvirom za elektronske medije i telekomunikacije. Međutim, bh. parlament nije, već cijeli niz godina, usvojio Zakon o javnom RTV servisu, a riječ je o pitanju za čije je rješavanje potrebna hitna akcija.

Gospodin Kemal Huseinović, generalni direktor Regulatorne agencije za komunikacije izjavio je da je emitovanje jedna od najvažnijih komponenti modernog društva. On je, također, pozdravio nedavno potpisivanje sporazuma o partnerstvu sa Regulatornom agencijom Italije (projekat u trajanju od 17 mjeseci, vrijednosti 500.000 eura, potписан sa Delegacijom Evropske komisije u Bosni i Hercegovini 14. juna/lipnja).

Po okončanju dvodnevnog seminara, direktori javnih servisa u BiH, Crnoj Gori, Makedoniji i Albaniji potpisali su protokol o saradnji. Oni imaju namjeru da djeluju regionalno *vis-à-vis* fondova Evropske unije i Vijeća Europe ujedinjujući svoju kreativnost i tehničke kapacitete. Također su se saglasili da zajednički nastupaju na skupovima o RTV servisima.

Regionalna medijska saradnja na Zapadnom Balkanu

Regionalni seminar o medijima koji se održao u Tirani u maju/svibnju 2005. godine okupio je novinare i predstavnike Delegacija Evropske komisije iz cijelog regiona. Svaka od Delegacija pozvala je po tri novinara iz svake zemlje sa ciljem da ojača informacijske kapacitete, omogući novinarima da analiziraju njihovu ulogu u

komunikacijskom procesu i da poveća razumjevanje predstavnika Delegacija za stavove i mišljenja novinara, stoga što su oni glavni prenosnici informacija o Evropskoj uniji u njihovim zemljama.

Novinari su zaključili da moraju ostvariti bolju međusobnu saradnju, da moraju bolje pokrivati aktivnosti procesa

regionalne integracije i da moraju izbjegići gledati novu realnost iz perspektive izolacije.

Sead Numanović iz *Dnevног avaza*, Dražen Simić iz *Banke* i Mirza Čubrilo iz *Nezavisnih novina* bili su predstavnici bh. medija odabrani da učestvuje u radu ovog seminara.